

Endamálið við allari list er sum við tannræktini:

Viðv. tannr.: At gera tannlæknan óneyðugan Viðv. listini: At gera listarmannin óneyðugan

Ein av teimum mongu froy-
ingunum, sum starvast uttan-
landa, og sum er komin heim
i summarfri er sjónleikarin
Eyðun Johannesen, og hevur

ur at teatrinum, er frá 12 til
4 hvønn gerandisdag og har-
afturat kann dagurin verða
longdur til kl. 6, um sjónleik-
ari ikki skal á pallin um

Eyðun undir venjingunum av »Tjóvar, lík og fjarl kvinnur«
eftir Dario Fo.

tað eydnast okkum at fingið
eitt prát við hann.

I fjór heyst fór Eyðun til
Danmarkar at starvast við
Arhus teatur, eftir at hann
hevur virkað sum sjónleikari,
leikstjóri o. m. a. sjónleiki við-
vikjandi i Føroyum.

— Hvat er tað sum tú mest
tekst við i Arhus?

— Eg havi virkað har m. a.
sum sjónleikari, men tað sum
mest spennandi hevur verið, er
er starvið sum vararektari við
sjónleikarskúlan sum er knýtt-
ur at teatrinum.

Har havi eg verið millum-
líðið millum skúlan, næming-
arnar og teatrið, og tað sum
er spennandi við just hesum
er, at ein er tveittur úti tann
problematikk sum henda de-
mokratiseringsstíðin hevur fort
við sær.

Tá eg komi aftur til Dan-
markar skal eg leika triggjar
stórar leiklutir, og harafturat
seta ein leiklut upp eftir unga
bretska rithøvundanum Tom
Stoppard.

Arbeiðsumstøðurnar

— Hvussu eru arbeiðsum-
støðurnar hjá einum sjónleik-
ara við t. d. Arhus teatur.

— Arbeiðsdagurin hjá ein-
um sjónleikara, sum er knýtt-

kvöldið. Áðrenn og aftaná er
honum frítt at virka fyri t. d.
útvarp ella sjónvarp. Byrjun-
arlonin er 32.000 kr., men so-
mikíð av eykaarbeiði er, at
meðalinntøkan hjá einum sjón-
leikara, sum bert er knýttur
at teatrinum, liggur um 50.000
kr.

Vildi ikki eta meg fastan

Hvi fór tú til Danmarkar?

— Tað var av ymsum or-
søkum. Eg hevði arbeitt her i
10 ár og merkti á mær sjálv-
um, at eg ikki hevði nóg mik-
ið av nýggjum at bjóða. Eg
hevði allar teaturfunktionirnar
her, umframt at instruera, og
skuldi hava eitt skump fyri
at koma viðari. Eg vildi ikki
eta meg fastan i eitt strá, og
ikki at vera at sleppa av aft-
ur við, og fór tí fyri eina tíð.

— Hvorjir høvundar verða
mest leiktir i Danmark?

— Teir góðu gomlu eru
enn vælmtóktir av sínum
trúgvu áskóðarum, men dansk-
ir rithøvundar sum Riffbjerg
og Panduro, sum eisini eru
ávirkaðir av bretska og
amerikanskum høvundum.

Áhugaverdur - undirhaldandi

— Hvorja uppgávu hevur te-
atrið?

— Ein sjónleikur skal vera
áhugaverður og undirhaldandi.
Um hann ikki er tað, tíma
fólk ikki at siggja hann. Um
tú vilt siga fólk nakað við
einum sjónleiki, nyttar einki
um fólk situr og geispar ella
rýmur. Um hann eigur at vera
álvarsamur ella stuttigur, hal-
di eg, at hann eigur at vera
bæði. Shakespeare hevði báðar
tættir i sínum sjónleikum.

Tað primera við einum sjón-
leiki er fram um alt at hug-
taka fólk.

Propagandasjónleik

— Sjálvur hevur tú ongantíð
skrivað ein sjónleik, men um
tú skuldi skriva ein, skuldi
hann so propagandera fyri tinni
politisku yvirbevising?

— Sjálvt um fleiri av teim-
um sum eg arbeiði saman við
halda at so skuldi verið; men
eg eri ikki samdur. Ein sjón-
leikur skal ikki propagandera,
tí propaganda er at fara við
fólk sum vóru tey bytt. Men
ein sjónleikur, sum ikki sigur

nakað, er uttan listarligt virði
og keðiligur.

Ein sjónleikur vildi altíð
verið merktur av mínum sosial-
istiska hugsunnarhátti. Eg vildi
ongantíð hildi við einum ka-
pitalisti, men fegin analyserað
kapitalistin við einum spjaldri,
at eg tók synd i honum.

— Sum leikstjóri hevur tú
møguleikar til at taka teir
sjónleikarnar sum hava eitt
socialistiskt mál. Ger tú tað?

— Um tað at vera sosial-
istiskur er nakað sum er hu-
manistiskt og menniskjaligt, —
ja. Sjónleikur er um menni-
skjuna og at menniskju rúma
ollum møguleikum, bæði nega-
tívum og positívum, og at tey
sjálvi kunnu vera við til at
ásanna hesar møguleikar og
liva við teimum, og fáa tað
besta burtúr teimum.

Sum leikstjóri havi eg ikki
verið einarándandi. Öll, sum
spæla við, eru við til at
ávirka leikin, sum fram-
fördur verður. Tað er just tað
sum eyðkennur sjónleikin i
dag. — kollektivisman, og just
her skuldu møguleikarnir ver-
ið góðir i Føroyum. Ikki minst
innanfyri sjónleikin.

Breyðið fyrst?

— Tú hevur sagt nakað um
hvorja uppgávu sjónleikurin
eftir tinar hugsan skal hava.
Hevur sjónleikurin serliga upp-
gávu i Føroyum?

— Tað verður talað so
nógv um at gera tað liviligari
i Føroyum, og tá tú spyr hvat
hugsan verður um, sigur onkur,
at tað er so keðiligt her, tað
er so lítið at taka sær til og
onnur vilja arbeiða fyri betri
materiellum korum og um-
støðum.

Onkur sigur: Breyðið fyrst
— og síðani okkurt annað.
Hetta má vera samantvinnað.
Eg dugi ikki at siga hvar ann-
að endar og hitt byrjar. Vit
mugu geva livinum innihald.
At arbeiða frá kl. 8 á morni
til 5 á kvøldi er eitt striggi
liv, og viðkomandi kann tá
siga, at hann er troysttur og
hevur ikki hug at hugsa um
annað.

Tað er avgjort nakað um
tað, men livið má vera annað
enn bert at hugsa um breyðið
i munni og frystiboksina og
dustsúgvran. Eg hugsi her um
aktivitetin i samfelagnum. Vit
fáa uttanlandavitjanir av ein-
um venjara, vísusangarum og

Framhald á 6. síðu. (1)

Innsavning til frama fyri føroyskum húsi i Keyp- mannahavn

**4.000 kvadratmetur
stórt hús er keypt, men
kann valla nýtast sum
tað er. I minsta lagi
væntar ein miljón, til at
gera umvælingararbeiði
fyri**

I 1963 fór fram innsavning til
frama fyri einum føroyskum
húsi i Keypmannahavn, og var
undirtøkan stór, sum innsavn-
ingin fekk. Fyri peningin eydn-
aðist tað Føroyska Kvinnufelag-
agnum fyri einum tveimum
árum síðan, at keypa eigið hús.
Húsið er stórt, einar 4.000 m²
tilsamans, og liggur høgliga
fyri i miðbýnum.

Ætlan við hesum húsi er,
at skapa eitt setur fyri øllum
føroyskum virksemi i stórbýn-

um. Sum domi um hetta verð-
ur nevnt.

1. at føroysku feløgin i Keyp-
mannahavn — so vilt til
ber — skulu halda til her.
2. at eitt avmarkað tal av føy-
oyingum sum fyri styttri
ella longri tíð dvøljast her
niðri, kunnu fáa vistarhald
i hesum húsi.
3. at tað átroðkandi sosiala
arbeiði millum føyoyingar
her i býnum, tað verið seg
millum sjúklingar ella ung-
mannafjöld, skal hava stóði
her.
4. at húsið skal vera sambind-
ingarlið millum Føroyar og
stóra talið av fastbúgvandi
føyoyingum i Danmark.
5. at skrivstovur, krabbúðir o.
a. sum hava við Føroyar at
gera, skulu hava innivist
her.

Nevnst skal eisini, at setti
presturin fyri føroyska kirkju-
líðið skal búgva i húsinum, og

at rúm er fyri eini kirkju.

Húsið er gamalt og valla
nýtandi sum er. Tað skal um-
vælast, og til hetta krevst
nógvur peningur — i minsta
lagi ein millión krónur.
Kvinnufelagið er ikki fort fyri
at loysa hesa uppgávu uttan
peningaligan stuðul, og heita
tey tí á fólk um lata eina pen-
ingagávu.

Öll tey føroysku feløgin i
Keypmannahavn taka undir
við hesum tiltaki kvinnufelags-
ins, verður sagt.

Føroyska kvinnufelagið hevur
fingið loyvi frá føroysku
myndugleikunum til at gera
eina innsavning til frama fyri
Føroya-húsið, og fer henda
innsavning fram á tann hátt,
at sent verður eitt girokort i
hvørt hús, sum kann nýtast at
senda peningagávuna.

Tey sum sita i innsavningar-
nevndini eru:

Bjarni Beder, Kjartan Hoy-
dal, Koba Jensen, Einar Kalls-
berg, Johan Nielsen, Daniell
Nolsøe, Petur A. Petersen,
Tórbjörn Poulsen, Hans Pauli
Strøm og Hans Peter Weihe.